

Het Open Government Partnership

Wat is het?

Het Open Government Partnership is een multilateraal initiatief waarmee wordt beoogd concrete toezeggingen van overheden te verkrijgen ter bevordering van de transparantie, de rechten van burgers, de strijd tegen corruptie en de inzet van nieuwe technologie ter versterking van het bestuur. De samenwerking met de vele stakeholders die bij het OGP zijn betrokken wordt weerspiegeld in de toezichthoudende [stuurgroep](#), waarin zowel overheden als maatschappelijke organisaties zijn vertegenwoordigd.

Landen die zich willen aansluiten bij het OGP moeten zich op hoog niveau binden aan een zg. [Open Government Declaration](#), in overleg met de burgers een landelijk actieplan opstellen en door een onafhankelijke partij verslag laten uitbrengen over hun vorderingen.

Het Open Government Partnership ging officieel van start op 20 september 2011, met de ondertekening van de Open Government Declaration door de acht oprichtende staten (Brazilië, Indonesië, Mexico, Noorwegen, de Filipijnen, Zuid-Afrika, het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten), die daarbij ook de actieplannen voor hun respectieve landen aankondigden. In nauwelijks twee jaar tijd heeft het OGP van nog eens 55 landen de toezegging ontvangen zich bij het partnerschap aan te sluiten. Anno mei 2014 nemen 64 landen deel of hebben zij toegezegd deel te gaan nemen.

De OGP-landen hebben in totaal meer dan 1000 toezeggingen gedaan om de openheid van en verantwoording door hun overheid te verbeteren.

MISSIE EN DOELEN

De visie van het OGP is dat meer overheden duurzaam transparanter worden, meer verantwoording afleggen aan en ontvankelijker worden voor de bijdragen van hun eigen burgers. Het uiteindelijke doel is verbetering van de kwaliteit van het bestuur en van de dienstverlening aan de burgers. Dit vereist een verschuiving qua normen en mentaliteit, om een daadwerkelijke cultuur van dialoog en samenwerking tussen overheden en het maatschappelijk middenveld te kunnen waarborgen.

Het OGP wil hervormers bij zowel de overheid als maatschappelijke organisaties ondersteunen door de overheid tot op het hoogste politieke niveau open te stellen, “dekking” te bieden bij lastige hervormingen en een ondersteunende, wereldwijde gemeenschap te realiseren van hervormers met vergelijkbare idealen.

Nu het OGP inmiddels is ingeburgerd en aanzienlijk is gegroeid, is onze belangrijkste doelstelling voor de komende twee jaar ervoor te zorgen dat er in zoveel mogelijk OGP-landen in de praktijk echt iets verandert, ten voordele van de burgers. Er zijn drie primaire strategieën die het OGP volgt om in de deelnemende landen de voorwaarden te scheppen voor ambitieuze hervormingen ten behoeve van een open overheid:

- 1) Binnen de deelnemende landen zorgen voor leiderschap en engagement voor het OGP op hoog politiek niveau;
- 2) Hervormingsgezinde krachten binnen de landen inspireren en ze ondersteunen met technische expertise;
- 3) De betrokkenheid bij het OGP bevorderen onder uiteenlopende bevolkingsgroepen en maatschappelijke organisaties.

Daarnaast wordt met het zg. Independent Reporting Mechanism (IRM) van het OGP beoogd:

4) te waarborgen dat landen worden afgerekend op de mate waarin zij hun OGP-toezeggingen gestand doen.

OPEN GOVERNMENT DECLARATION

Landen die zich willen aansluiten bij het OGP moeten de beginselen van een open en transparante overheid onderschrijven door de zg. Open Government Declaration te ondertekenen ([zie de website](#)). Daarmee bevestigen zij zich te zullen “inzetten voor een wereldwijde open overheid-cultuur waarin burgers goed worden bediend en rechten krijgen toebedeeld, en die de idealen van een open en op inspraak gerichte overheid in de 21e eeuw bevordert”.

De Declaration wordt inmiddels door 63 OGP-landen onderschreven, en de landen die momenteel actieplannen ontwikkelen onderschrijven de Declaration in een brief die zij met hun definitieve goedgekeurde actieplan meesturen. Wij, leden van het Open Government Partnership, die zich hebben verbonden tot naleving van de beginselen neergelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, het Verdrag van de Verenigde Naties tegen Corruptie en andere toepasselijke internationale instrumenten op het gebied van mensenrechten en goed bestuur:

Erkennen de wereldwijde roep om meer openheid bij de overheid. Burgers eisen meer inspraak in openbare aangelegenheden en zoeken naar manieren om hun overheid transparanter, ontvankelijker en effectiever te maken en meer verantwoording te laten afleggen;

Begrijpen dat landen in hun streven naar een open overheid in verschillende stadia verkeren en dat elk land een aanpak volgt die overeenstemt met de nationale prioriteiten en omstandigheden en met de aspiraties van zijn bevolking;

Aanvaarden verantwoordelijkheid voor de kans die wij nu hebben om onze inzet voor transparantie, corruptiebestrijding, de inspraak van burgers en technologieën die de overheid effectiever en controleerbaarder maken, te versterken;

Respecteren de waarde van openheid in onze gezamenlijke inzet met burgers voor verbetering van de dienstverlening, beheer van de publieke middelen, bevordering van innovatie en een veiliger samenleving. Wij onderschrijven de beginselen van transparantie en open overheid met het oog op bevordering van de welvaart, het welzijn en de menselijke waardigheid in onze eigen landen en in een onderling steeds nauwer verweven wereldgemeenschap.

HET MAATSCHAPPELIJK MIDDENVELD en de STUURGROEP

internationaal

Op internationaal niveau bestaat de OGP-stuurgroep uit vertegenwoordigers van de overheid en het maatschappelijk middenveld die gezamenlijk de koers bepalen voor de verdere ontwikkeling van het OGP, daarbij de hoogste normen hanteren en de duurzaamheid van het initiatief op lange termijn waarborgen.

In 2014 vindt binnen de stuurgroep een gelijktijdige roulatie plaats van de vertegenwoordigers van de overheid en die van het maatschappelijk middenveld. Gezien de groei van het aantal OGP-landen – van de 8 oprichters tot de huidige 63 staten – is het belangrijker dan ooit om een bredere groep actoren uit de publieke sector en het maatschappelijk middenveld in staat te stellen het voortouw te nemen. Nieuwe leden van de stuurgroep brengen nieuwe inzichten en versterken de aanwezigheid van het OGP in delen van de wereld waar het voorheen nog niet actief was. Dankzij een systeem van jaarlijkse verkiezingen en

selectieprocedures is de regelmatige roulatie van de leden van de stuurgroep vanaf 2014 gewaarborgd. De website van het OGP biedt nadere informatie over het [lidmaatschap van de stuurgroep](#) en de [rollen](#) van de drie stuurgroepcommissies. Op de website kunnen bezoekers ook de [notulen inzien](#) van stuurgroepvergaderingen die reeds zijn gehouden.

nationaal

Binnen het OGP werkt het onafhankelijke Civil Society Coordination (CSC)- team met name op het nationale vlak aan verbreding, versterking en mobilisatie van een krachtig netwerk van maatschappelijke organisaties dat deelneemt aan het OGP. Het CSC-team helpt nationale maatschappelijke organisaties effectiever gebruik te maken van het OGP-proces – waaronder de opzet, uitvoering en bewaking van OGP-actieplannen – bij het realiseren van hun eigen doelstellingen. Meer informatie over het CSC-team is te vinden op de [OGP Hub](#).

Het OGP bevordert het partnerschap tussen overheden en maatschappelijke organisaties op nationaal en internationaal niveau. Op nationaal niveau werken overheden samen met maatschappelijke organisaties aan de ontwikkeling en uitvoering van hun eigen landelijke OGP-actieplan. De landen worden aangemoedigd te zorgen voor een geïnstitutionaliseerd mechanisme dat de permanente dialoog en samenwerking waarborgt tussen de overheid en het maatschappelijk middenveld.

Hoe werkt het?

Het OGP is in 2011 opgericht als internationaal forum voor hervormingsgezinde krachten binnen de deelnemende landen die hun overheid opener en ontvankelijker willen maken voor de burgers, zodat die haar ook beter ter verantwoording kunnen roepen. Sindsdien is het OGP uitgegroeid van een club van 8 landen tot het huidige partnerschap van 63 landen. In al deze landen werken de overheid en maatschappelijke organisaties samen aan de ontwikkeling en implementatie van ambitieuze hervormingen ten behoeve van een open overheid.

Overheden die zich bij het OGP willen aansluiten moeten drie stappen nemen: twee formele (zie hiervoor de website van het OGP) en één met betrekking tot de ambitie van het OGP. Deze belangrijke derde stap naar volwaardig lidmaatschap van het OGP bestaat uit het voldoen aan de desbetreffende criteria. Om in aanmerking te komen voor toetreding tot het OGP moeten overheden zich op vier cruciale terreinen aantoonbaar inzetten voor de beginselen van open overheid: fiscale transparantie, toegang tot informatie, openbaarmaking van inkomsten en bezittingen, en betrokkenheid van burgers. Een land kan toetreden tot het OGP als het aan deze criteria voldoet, gemeten aan de hand van objectieve bestuursindicatoren op basis van publieke gegevensbronnen. Om in aanmerking te komen voor toetreding tot het OGP moet een land ten minste 75% van het maximum aantal punten behalen.

VEREISTEN

Als een land zich eenmaal bij het OGP heeft aangesloten, moet het aan de volgende vereisten voldoen:

1. Samen met maatschappelijke organisaties een OGP-actieplan opstellen

Elk deelnemend land moet een OGP-actieplan opstellen op basis van een open participatieproces waar meerdere stakeholders bij betrokken worden.

2. De OGP-toezeggingen ten uitvoer brengen conform de tijdsplanning in het actieplan

Landen worden gestimuleerd gebruik te maken van de technische middelen en de kennisuitwisseling die deelname aan een internationaal initiatief met zich meebrengt.

- 3. Een jaarlijks zelfbeoordelingsverslag opstellen**
- 4. Deelnemen aan het onderzoeksproces van het Independent Reporting Mechanism**
- 5. Bijdragen aan het uitwisselen van leerervaringen binnen het hele partnerschap**

Verder wordt van overheden verwacht dat zij de open overheid in andere landen helpen bevorderen via het delen van beste praktijken, expertise, technische bijstand, technologieën en middelen, zo nodig met gebruikmaking van de verschillende mechanismen voor het uitwisselen van kennis en leerervaringen die binnen het OGP voorhanden zijn.